 <p><b>Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością POMORSKA SPECJALNA STREFA EKONOMICZNA z siedzibą w Sopocie</b></p>	<b>ZARZĄDZANIE BEZPIECZEŃSTWEM I HIGIENĄ PRACY</b>	
	<b>»INSTRUKCJA dotycząca bezpiecznego wykonywania przez Zleceniobiorców/Wykonawców usług/zadań/prac na obszarach zarządzanych przez Pomorską Specjalną Strefę Ekonomiczną sp. z o.o. z siedzibą w Sopocie«</b>	<p>Wydanie - 2</p> <p>Data pierwszego wydania: 27.11.2007 r.</p> <p>Aktualizacja dnia 20.06.2018 r.</p>
1.	<p><b><u>Przedmiot i cel</u></b> Przedmiotem instrukcji jest określenie rozwiązań organizacyjnych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w odniesieniu do Zleceniobiorców/Wykonawców realizujących usługi/zadania/prace na obszarach zarządzanych przez Pomorską Specjalną Strefę Ekonomiczną spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Sopocie.</p>	
2.	<p><b><u>Dokumenty związane</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• »Instrukcja zgłaszania wypadków przy pracy i innych zdarzeń wypadkowych oraz postępowania powypadkowego w Pomorskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej sp. z o.o. z siedzibą w Sopocie«.</li> <li>• »Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego w PSSE Sp. z o.o.</li> </ul>	
3.	<p><b><u>Obszar stosowania</u></b> - »Instrukcja ...« obowiązuje wszystkich pracowników Spółki pod firmą Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna sp. z o.o. z siedzibą w Sopocie, a także Zleceniobiorców/Wykonawców realizujących usługi/zadania/prace na obszarach zarządzanych przez Pomorską Specjalną Strefę Ekonomiczną sp. z o.o. z siedzibą w Sopocie.</p>	
4.	<p><b><u>Terminologia</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Zleceniobiorca/Wykonawca</b> – osoba fizyczna, osoba prawna, jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, wykonująca usługi/zadania/prace na terenach zarządzanych przez Pomorską Specjalną Strefę Ekonomiczną sp. z o.o. w Sopocie, zgodnie z postanowieniami zawartej umowy;</li> <li>• <b>Inwestor</b> – Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Sopocie;</li> <li>• <b>Przedstawiciel Zleceniobiorcy/Wykonawcy (Koordynator BHP)</b> – osoba wyznaczona przez Zleceniobiorcę/Wykonawcę do nadzorowania i koordynowania prac w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania usług/zadania/prac na terenach zarządzanych przez Inwestora zgodnie z postanowieniami zawartej Umowy, posiadająca doświadczenie i wiedzę w zakresie wykonywania usług/zadania/prac oraz znajomość zagadnień bezpieczeństwa i higieny pracy;</li> <li>• <b>Przedstawiciel Inwestora</b> - osoba upoważniona przez Inwestora do kontaktów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy ze Zleceniobiorcą/Wykonawcą lub Przedstawicielem</li> </ul>	



	<p>Zleceniobiorcy/Wykonawcy;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Pracownik</b> – osoba fizyczna zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub wykonująca pracę na innej podstawie niż stosunek pracy.</li> </ul>
5.	<p><b><u>Tryb postępowania</u></b></p> <p>Niniejsza Instrukcja określa zasady bezpiecznego wykonywania usług/zadań/prac przez Zleceniobiorców/Wykonawców i ich pracowników na obszarach zarządzanych przez Inwestora.</p> <p><b>Do podstawowych obowiązków Zleceniobiorcy/Wykonawcy należy:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Wykonanie usług/zadań/prac zgodnie z warunkami ustalonymi w zawartej z Inwestorem umowie, a także: <ul style="list-style-type: none"> <li>• przestrzeganie wymagań niniejszej Instrukcji,</li> <li>• bieżąca kontrola prawidłowości wprowadzania rozwiązań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa wykonywania usług/zadań/prac;</li> <li>• dbałość o przestrzeganie aktualnie obowiązujących przepisów w zakresie BHP i PPOŻ.</li> </ul> </li> <li>2. Opracowanie, w sytuacji, kiedy wymagają tego przepisy prawa, projektu organizacji robót budowlano- montażowych z uwzględnieniem budowy nowych i / lub rozbiorci istniejących obiektów i przedłożenie go do zatwierdzenia przez Inwestora.</li> <li>3. Opracowanie i przedłożenie planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia BIOZ – jeżeli jest wymagany przepisami prawa.</li> <li>4. Opracowanie oceny ryzyka zawodowego wraz z programem działań zapobiegawczych eliminujących lub redukujących ryzyko dla prac wykonywanych przez podległych pracowników. Zleceniobiorca/Wykonawca zapozna pracowników z zagrożeniami związanymi z wykonywaniem przez nich usług/zadań/prac zgodnie z umową.</li> <li>5. Opracowanie i zapoznanie podległych pracowników z instrukcjami BHP wykonywania usług/zadań/prac szczególnie niebezpiecznych.</li> <li>6. Zapewnienie zatrudnienia personelu o kwalifikacjach i uprawnieniach niezbędnych do wykonywania usług/zadań/prac objętych zawartą z Inwestorem umową oraz przeszkolenie pracowników w zakresie BHP i PPOŻ. zgodnie z ogólnie obowiązującymi przepisami prawa.</li> <li>7. Zapewnienie powierzenia realizowania umowy zawartej z Inwestorem przez osoby, posiadające odpowiednie dla wykonywania określonego rodzaju usług/zadań/prac, profilaktyczne badania lekarskie wykonane przez lekarza medycyny pracy.</li> <li>8. Przechowywanie dokumentów potwierdzających legitymowanie się przez jego pracowników odpowiednimi kwalifikacjami i uprawnieniami, a także aktualnymi badaniami lekarskimi stwierdzającymi brak przeciwwskazań do wykonywania usług/zadań/prac objętych umową.</li> <li>9. Zapewnienie wyposażenia swojego personelu w środki ochrony indywidualnej zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, a także w odzież i obuwie ochronne.</li> </ol> <p><b>Ponadto:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>10. Urządzenia, rusztowania, drabiny, itp. stosowane przez Zleceniobiorcę/Wykonawcę będą posiadać oceny zgodności (atesty) zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa w odniesieniu do BHP.</li> <li>11. Stosowane substancje i mieszaniny chemiczne stwarzające zagrożenia przechowywane będą w miejscach oznakowanych znakami bezpieczeństwa i zabezpieczone przed dostępem przypadkowych osób.</li> <li>12. Zleceniobiorca/Wykonawca w razie potrzeby dostarcza wszelkie niezbędne ogrodzenia i oznaczenia ostrzegawcze w miejscach, w których wykonanie są przez niego usługi/zadania/prace objęte zawartą z Inwestorem umową.</li> <li>13. Zleceniobiorca/Wykonawca zobowiązuje się do organizowania, przygotowywania</li> </ol>

i wykonywania usług/zadań/prac objętych umową zawartą z Inwestorem, uwzględniając zabezpieczenie pracowników przed wypadkami przy pracy, chorobami zawodowymi i innymi chorobami związanymi z warunkami środowiska pracy.

14. Zleceniodawca/Wykonawca przed rozpoczęciem wykonywania usług/zadań/prac wyznacza Przedstawiciela Zleceniobiorcy/Wykonawcy, który będzie odpowiedzialny za koordynowanie spraw związanych z BHP podczas realizacji umowy zawartej z Inwestorem. Przedstawicielem Zleceniobiorcy/Wykonawcy może być kierownik budowy lub inna wskazana przez niego osoba, posiadająca doświadczenie i wiedzę w zakresie wykonywania usługi/zadania/prac oraz znajomość zagadnień bezpieczeństwa i higieny pracy.
15. Przedstawiciel Zleceniobiorcy/Wykonawcy ustala z Przedstawicielem Inwestora zasady komunikowania się i współpracy. Przedstawicielem Inwestora może być dyrektor lub jego zastępca, kierownik komórki organizacyjnej lub inna osoba wskazana każdorazowo w umowie zawartej z Inwestorem.
16. Przedstawiciel Zleceniobiorcy/Wykonawcy, z którym Inwestor zawarł umowę na wykonanie określonych w niej usług/zadań/prac koordynuje czynności związane z przestrzeganiem przepisów prawa w zakresie BHP o PPOŻ, w odniesieniu do innych Zleceniobiorców/Wykonawców i ich podwykonawców wykonujących usługi/zadania/prace na tym samym obszarze zarządzanym przez Inwestora.

**Odpowiedzialność Zleceniobiorcy/Wykonawcy w czasie wykonywania usług/zadań/prac na rzecz Inwestora:**

1. Obowiązkiem Zleceniobiorcy/Wykonawcy jest zapewnienie pracownikom wykonywania usług/zadań/prac zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej.
2. Obowiązki w zakresie BHP, wynikające z niniejszej Instrukcji, obciążają Zleceniobiorcę/Wykonawcę również w stosunku do pracowników jego podwykonawców wykonujących usługi/zadania/prace na terenie objętym umową zawartą z Inwestorem.
3. Przedstawiciel Zleceniobiorcy/Wykonawcy nadzoruje prace swoich pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy i ponosi pełną odpowiedzialność za ich bezpieczną pracę.
4. Zleceniobiorca/Wykonawca ma obowiązek na bieżąco monitorować i usuwać wszelkie nieprawidłowości w wypełnianiu przepisów prawa z zakresu BHP.
5. Zleceniobiorca/Wykonawca ma obowiązek zgłosić każdy wypadek przy pracy lub zdarzenie potencjalnie wypadkowe, które wystąpiły w trakcie realizacji umowy Przedstawicielowi Inwestora.
6. W razie wypadku, w którym pracownik Zleceniobiorcy/Wykonawcy zostanie poszkodowany, ustalenia okoliczności i przyczyny wypadku dokonuje zespół powypadkowy Zleceniobiorcy/Wykonawcy w obecności przedstawiciela Inwestora.
7. Inwestor nie ponosi odpowiedzialności z tytułu nieprzestrzegania przez Zleceniobiorcę/Wykonawcę, jego podwykonawców lub pracowników przepisów prawa w zakresie BHP i PPOŻ.
8. Inwestor może dokonywać okresowych kontroli działań Zleceniobiorców/Wykonawców i ich pracowników w zakresie przestrzegania przez nich przepisów prawa dotyczących BHP.

**Czynności Zleceniobiorcy/Wykonawcy po zakończeniu realizacji usług/zadań/prac na rzecz Inwestora.**

Wykonawca ma obowiązek uporządkować i zabezpieczyć teren, maszyny i urządzenia pod koniec każdego dnia roboczego zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

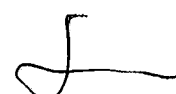
**Czynności zabronione**

1. Zabrania się palenia tytoniu w miejscach innych niż wyznaczone i oznakowane stosownymi znakami informacyjnymi.
2. Zabrania się wnoszenia i spożywania na obszary zarządzane przez Inwestora

	<p>jakichkolwiek napojów alkoholowych oraz substancji psychoaktywnych.</p> <p>3. Zabrania się:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) składowania materiałów, narzędzi, itp. na drogach ewakuacyjnych,</li> <li>2) uniemożliwiania lub ograniczania dostępu do urządzeń: <ul style="list-style-type: none"> <li>• przeciwpożarowych,</li> <li>• wyjść ewakuacyjnych,</li> <li>• wyłączników oraz tablic rozdzielczych energii elektrycznej.</li> </ul> </li> </ol>
6.	<p><b>Inwestor</b> wyznacza <b>Przedstawiciela Inwestora</b> w osobie:</p> <p>- imię i nazwisko: _____</p> <p>- stanowisko/funkcja: _____</p> <p>- numer telefonu: _____</p> <p>- adres e-mail: _____</p> <p>do kontaktu z Przedstawicielem Wykonawcy w dziedzinie Bezpieczeństwa i Higieny Pracy.</p> <p><b>Przedstawiciel Inwestora</b> zobowiązany jest do przekazania i zapoznania Przedstawiciela Zleceniobiorcy/Wykonawcy z treścią »Instrukcji dotyczącej bezpiecznego wykonywania przez Zleceniobiorców/Wykonawców usług/zadań/prac na obszarach zarządzanych przez Pomorską Specjalną Strefę Ekonomiczną spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Sopocie«.</p> <p><b><u>Postanowienia końcowe</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Szczegółowe <b>OBOWIĄZKI W ZAKRESIE BHP DOTYCZĄCE ZLECENIOBIORCY/ WYKONAWCY WYKONUJĄCEGO PRACĘ NA TERENIE OBIEKTÓW PSSE Sp. z o.o.</b> umieszczone zostały w ZAŁĄCZNIKU do umowy lub PROTOKOŁU przekazania obiektu.</li> <li>• Ogólne informacje o zagrożeniach wypadkowych występujących na terenie zarządzanym przez PSSE sp. z o.o oraz środki ochronne opisane zostały w poniższej TABELI.</li> </ul>

Potwierdzenie **Przedstawiciela Zleceniobiorcy/Wykonawcy** o zapoznaniu się z niniejszą INSTRUKCJĄ

.....  
 Data, imię i nazwisko, stanowisko, nr telefonu



**OGÓLNE INFORMACJE O ZAGROŻENIACH WYPADKOWYCH WYSTĘPUJĄCYCH NA TERENACH  
ZARZĄDZANYM PRZEZ PSSE sp. z o.o.**

L.p.	ZAGROŻENIE	ŚRODKI OCHRONNE	MOŻLIWE SKUTKI ZAGROŻENIA
1.	Porażenie prądem elektrycznym napięciem wyższym od bezpiecznego	Ochrona przed dotykiem bezpośrednim i pośrednim, pomiary i badania ochrony przeciwporażeniowej, sprzęt i narzędzia elektroizolacyjne, organizacja pracy na polecenie pisemne przy pracach szczególnie niebezpiecznych	Śmierć, oparzenie łukiem elektrycznym, urazy ciała
2.	Upadek z wysokości, upadek na niższy poziom	Balustrady, poręcze, obręcze ochronne, sprzęt zabezpieczający przed upadkiem z wysokości, kask ochronny, zadaszenie przejść, siatki ochronne na rusztowaniach, wygrodenie terenu, znaki bezpieczeństwa	Ciężkie urazy ciała, złamania, zwichnięcia
3.	Wpadnięcie do niezabezpieczonych zagłębień, studzienek, kanałów technologicznych itp.	Przykrycie miejsc niebezpiecznych, wygrodenie terenu, oznakowanie, okresowe przeglądy terenu	Zwichnięcia, złamania, stłuczenia
4.	Wpadnięcie do wykopu, rowu	Wygrodenie terenu, oznakowanie, właściwe zabezpieczenie	Zwichnięcia, złamania, stłuczenia
5.	Uderzenie spadającym elementem (prace na drabinach, rusztowaniach, na dachu, w pobliżu suwnic, żurawi i inne)	Prawidłowa organizacja prac, zabezpieczenie, ogrodzenie i oznakowanie miejsc szczególnie niebezpiecznych, zachowanie ostrożności	Ciężkie urazy ciała
6.	Poruszające, przemieszczające się maszyny, pojazdy	Okresowe przeglądy i badania techniczne. Przestrzeganie przepisów ruchu wewnątrzzakładowego oraz drogowego, właściwe oznakowanie dróg, przejść, wygrodenie miejsc prowadzonych robót	Potłuczenie, złamanie, kalectwo, śmierć
7.	Wypadek komunikacyjny	Właściwy stan techniczny pojazdów, przestrzeganie przepisów ruchu drogowego	Potłuczenie, złamanie, kalectwo, śmierć
8.	Odpryski, wióry metalowe i inne	Stosowanie środków ochrony indywidualnej – okulary ochronne, osłony, rękawice	Urazy oczu lub twarzy
9.	Zalegające drobinny pyłu przemysłowego	Stosowanie środków ochrony indywidualnej - okulary ochronne, ład i porządek, zachowanie ostrożności	Zaproszenie oka
10.	Substancje i mieszaniny chemiczne niebezpieczne	Przestrzeganie zasad określonych przez producenta w kartach charakterystyki, stosowanie środków ochrony indywidualnej twarzy, dróg oddechowych, rąk, oczu, szczególna uwaga pracownika	Uczulenia, rany, oparzenia
11.	Opary i gazy szkodliwe dla zdrowia występujące w studzienkach kanalizacyjnych, przepompowniach, w kanałach i innych obiektach zamkniętych. Niedobór tlenu w środowisku pracy.	Stosowanie środków ochrony indywidualnej (półmaska oraz okulary ochronne lub maska pełnotwarzowa, pochłaniacz gazów szkodliwych, kask ochronny). Wentylacja oraz pomiary zawartości gazów szkodliwych oraz zawartości tlenu w środowisku pracy przy użyciu detektora gazów. Asekuracja drugiego pracownika.	Ciężkie uszkodzenie ciała, śmierć
12.	Utonięcie	Przestrzeganie zasad bezpiecznej pracy, kamizelki ratunkowe, asekuracja, atestowany sprzęt wodny	Ciężkie uszkodzenie ciała, śmierć
13.	Obciążenie fizyczne dynamiczne i statyczne	Przestrzeganie dopuszczalnych norm dźwignia ręcznego, przerwy w pracy, dobra organizacja pracy, stosowanie urządzeń pomocniczych.	Zmęczenie, urazy ciała
14.	Inne zagrożenia wynikające z rodzaju wykonywanych usług/ prac/ zadań.	Środki ochrony dostosowane do rodzaju wykonywanych usług/ prac/ zadań.	